

overbevise ham derom. Og hvad er Grunden til, at der er saa megen Hulhed i denne tilsyneladende Velstand? Ja, for mig staar det nu saaledes, at det for en væsentlig Del beror paa, at man her har vænnet sig til det, man kalder at leve over Evne. Der var en foregaaende æret Taler, der brugte et andet Udtryk, nemlig, at naar man faar for mange Penge i Kassen, mere end der lige behøves, saa faar man Kløe efter at blive af med den. Jeg udtrykker mig nu saadan, at det gennemgaaende har taget Overhaand — og i alle Klasser — at leve over Evne. Naar man — som jeg — har levet 3 Livsmaal igenem, saa har man nogen Erfaring om, hvorledes Udviklingen har været i en længere Tid, og jeg tror, at ingen vil benægte, at der har fundet en kolossal Tiltagen af det daglige Forbrug Sted, saa at man ikke lever efter, men over Evne.

Ogsaa her kan der være en lille Undskyldning, men den er tarvelig. Vedkommende ville jo kunne sige: Staten har jo selv vist an ved i 10 Aar eller længere at have ført en Husholdning, i hvilken den først efter at have vedtaget sine Udgifter har søgt efter Pengene til at dække dem med og saa har dækket dem med midlertidige Laan og slige Historier. Det er et daarligt Eksempel, Staten her har givet, og derfor behøvede vi andre ikke at have fulgt det.

Men der er en anden Undskyldning derfor, det er, at man ogsaa har lært Folk, hvorledes de skulle faa Laan billigt, naar de ty til Udlandet. Den Tid er jo længst forbi, men godt kendt af mig, hvor vi havde Penge til gode i Udlandet. Nu skyldte vi jo Hundreder og atter Hundreder af Millioner til Udlandet. Det gør en Forskel. Men saa har man trøstet sig med, at disse Penge blive godt anvendte, nemlig til en stærkt forøget Produktion. Ja, dersom det var Tilfældet! Nej, nej, i mange Tilfælde blive disse billigere Penge netop anvendte til forstørret Livsnydelse, til at leve end yderligere over Evne.

Efter hvad jeg allerede har sagt — og sige meget mere kan jeg ikke — behøver jeg vel ikke at føje til til Slutning, at jeg fuldt ud stemmer for dette Forslag og lige saa bestemt vil stemme imod enhver Forhøjelse af den direkte Skat paa Indtægt, der efter min Mening ikke er nødvendig, i hvert Fald kun til at hjælpe os til at slide os et Finansaar igennem endnu, men den kan ikke hjælpe os til virkelig at komme ind i en bedre finansiel Tilstand,

Holstein-Holsteinborg: Baade det højtærede 5te kongevalgte Medlem (Estrup) som nu sidst havde Ordet, og ligeledes det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Hey) have hentydet til de Udtalelser, som ved denne Sags anden Behandling fremkom fra det ærede 9de kongevalgte Medlem (Falbe-Hansen). Det ærede 9de kongevalgte Medlem udtalte sin Misbilligelse af, at flere, navnlig yngre, havde en vis Tilbøjelighed til at male vort Folks og vort Lands økonomiske Tilstand i alt for mørke Farver, og det ærede Medlem søgte at berolige. Det er vist uforment at sige, at jeg selvfølgelig nærer den dybeste Respekt for dette ærede Medlems Viden og Kundskab paa det nationaløkonomiske Omraade, men det hindrer jo ikke, at der kunde være Punkter, hvori man ikke var enig. Skulde jeg se fejl, vil intet glæde mig mere, end om det ærede Medlem kunde overbevise mig derom, for det er sikkert, at jeg er besjælet af et inderligt Ønske om at kunne se lyst paa vort Folk og dets Fremtid, derfor ogsaa dets økonomiske Forhold i sin Helhed. Men den Maade, hvorpaa det ærede Medlem argumenterede, virkede i Virkeligheden ikke beroligende. Han henviste til, hvad han betegnede omtrent med de Udtryk, at der var noget, der var et europæisk Fænomen, henviste til, at ogsaa i andre Lande er der stadig stigende Skattebyrder. Han henviste endvidere til den voksende Velstand, de mange Forbedringer paa Landbrugets og andre Omraader, de opdyrkede Hedearealer o. s. v. Men hvad nytter alt dette, naar det dog er et Faktum, at vi trods alt det samtidig dermed have haft en stadig voksende Gæld. Det nytter jo ikke at kunne paavise en Del smukke Værdiforøgelser og den iøjnefaldende blændende voksende Forbrugsevne, eller, skulde jeg vel snarere sige, Forbrugslyst, naar Resultatet dog Aar for Aar bliver dette, at vi maa laane os frem. Det er dog paa mange Omraader stærkt føleligt, at det, der savnes, er Kapital. Derfor se vi jo, at naar der er et Foretagende af nogen Betydning, skal der fremmed Kapital til Hjælp. Derfor se vi, at naar Staten skal klare sig, maa der ogsaa laanes. Situationen synes mig at minde saa meget om en af de saakaldte „dygtige“ Landmænd, som har Raad til at optøre nye, tidsvarende Avlsbygninger, anskaffe god Betsætning, gøre betydelige Grundforbedringer o. s. v., men som dog en skønne Dag viser sig at gaa fallit. Hvorfor? Fordi han har savnet Kapital, fordi han under